

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ (Πόλη)

ΚΑΤΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΥΗ

ΔΡΑΜΑ ΣΕ ΤΡΙΑ ΜΕΡΗ

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟ

Ἡ σκηνὴ παρασταίνει κάμαρα καλὰ συγυρισμένη. Πολυθρόνες καὶ χρυσωμένα τραπέζια τοθετημένα καλλιτεχνικά. Πλάϊ ὁρᾷ τραπέζι ἐνὰ χρυσὸ πινυ-
τεστὰ μὲ χρωματιστὸ κατῶφωτο. Ἡ Κλειούλα καὶ ἡ Ἀννούλα κάθονται ἐν δὺο πολυθρόνες καὶ ῥά-
δουνε ἐπὶ τῷ κατῶφωτο.

ΣΚΗΝΗ Α'.

Κλειούλα, Ἀννούλα, ὕστερα Λενιώ.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τότε μόλις εἴμουν δεκαοχτὼ χρό-
νῶ... καλὴ ὥρα καθούμασταν ὅπως τώρα... ἐκείνη,
νὰ ποῦμε, ἐκεῖ ποῦ κάθεται ἐσύ, κ' ἐγὼ ἐδῶ... Μοῦ
λέει τὸ λοιπὸν ἄξαφνα: Κλειούλα μου, σήκω καὶ
περπάτησε λιγάκι... Τὴν κοίταξα μ' ἀπορία... Δὲν
καταλάβαινα τί ἤθελε. Σήκω καὶ περπάτησε λιγά-
κι, μοῦ ξαναλέει. Σηκώθηκα κ' ἔκανα ἔτσι ἐνα γύ-
ρο... (Κάνει μὲ τὸ χέρι τῆς ἐνα κύκλο). Ξέρεις, μοῦ
λέει, πῶς τὸ φουστάνι σου εἶναι κοντό; Νὰ τὸ μα-
κραίνης καὶ τὰ μαλλιά σου νὰ τὰ κάνης ἀψηλά...
Τὴν ξανακοίταξα πάλε μὲ πικρὴ ἀπορία, γιατί ἡ
μητέρα μου, ὅπως ὅλες οἱ μητέρες, ἤθελε πάντα νὰ
φορῶ κοντὸ φουστάνι καὶ νὰ ἔχω τὰ μαλλιά μου κά-
τω γιὰ νὰ φαίνομαι μικρή... Μ' ἀποκρίθηκε τὸ
λοιπὸν: Εἶσαι πικρὴ κοπέλα τῆς παντρειᾶς... τί θὰ
πῇ, πέρασες τὰ δεκαοχτὼ... καὶ ὑπάρχει κάποιος ποῦ
σε θέλει... Δηλαδή δέ μοῦ τὸ εἶπε ὁ ἴδιος, ἀλλὰ τὸ
κατάλαβα ἀπὸ τὸ συχνόλα του καὶ ἀπὸ τὸν τρό-
πο ποῦ σε κοιτάζει... Τὸ μάτι τῆς μητέρας ὅσο κι
ἀδύνατο κι ἂν εἶναι ἀπὸ τὴν ἡλικία, δὲ γελιέται
σὰν πρόκειται γιὰ τὸ παιδί τῆς... Ἀφτὴ ἦταν ἡ
ἀρχή, ἐγὼ δὲν εἶχα καὶ ἰδέα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. (Τὴν κοιτάζει μὲ μισομπουλωμένο
βελόνι στὸ παννί). Ἔτσι σοῦ εἶπε;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ναι βέβαια. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέ-
ρα ἔκανα κι ὅλας ὅπως μοῦ εἶπε, σ' ἐνέργεια τὸ
πράμα, δουλεῖα γύρευα, μακραίνα τὸ φουστάνι μου
κ' ἔκανα σινὶ τὰ μαλλιά μου, καὶ νὰ δῆς δὲν ἤ-
ξερα, ἡ Φοφὼ μοῦ εἰδεῖξε... ἐκείνη, ἂν καὶ πιδ μι-
κρὴ ἀπὸ μένα, εἶτανε σ' ἄφτά μάννα... Ἀλήθεια
ὅμως μοῦ πηγαίνανε ὠραία... ἔτσι φουντωτὰ καμω-
μένα καθὼς εἶτανε... κ' εἶχα πρὶν πολὺ καλῆτερο
μαλλί... δὲν μπορούσα νὰ τὸ κάνω ζάφτι... Σὺν
ἦρτε τὴν ἄλλη μέρα ὁ Μιμίκος, δὲ δυνάμουν νὰ
τονε διῶ στὰ μάτια... ἔτσι μοῦ ἔπιασε μιὰ δειλία
ποῦ δὲν μπορούσα νὰ τὴν ἐξηγήσω... ἐνῶ πρὶν δὲ μ'
ἐμελλε διόλου, ὅπως ἔβλεπε κανεὶς ἐνα δικό του, ἔτσι
ἔβλεπα κ' ἐγὼ ἐκείνονα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Εἶναι ἡ ἰδέα καὶ μπορεῖς νὰ πῆς
ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγάπης...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί λές, καλέ, δὲν περάσανε πολ-
λὲς μέρες κ' εἴμουνα τρελλὴ ἀπὸ τὴν ἀγάπη... κα-
θισμὸ δὲν εἶχα... τὸ σπῆτι δὲ μὲ χωροῦσε... τραγού-
δια κι ἀναστεναγμοί... Κλουβὶ γίνηκε κ' ἐγὼ ἀη-
δὸνι καὶ πετοῦσα ἀπὸ κλωνάρι σὲ κλωνάρι.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἔτσι εἶναι. Ἡ ἀγάπη εἶναι μιὰ
γλυκεῖα, μιὰ θεῖα μουσικὴ ποῦ παίζει ἕναν τρελλὸ
σκοπὸ.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ ἀπογοήτευση). Ναι, ἔναν τρελ-
λὸ σκοπὸ, ποῦ σὺν τελειώσει, γελᾷς μὲ τοὺς τρελ-
λοὺς χοροὺς ποῦ ἔκανες ἀπάνω στὸ σκοπὸ ἐκεῖνο...

Σὺν ἀγάπης, εἶσαι ὅλο προσδοκία... ἕνα ἄγνωστο σὲ
προσμένει καὶ σοῦ φαίνεται πῶς τὸ ἄγνωστο ἀπὸ
εἶναι ἕνας μυριομύριστος παράδεισος... Μὰ χτύπα
τὴν πόρτα του, χτύπα τὴν ἐσύ πτυλὶ ἀνῆξερο... καὶ
τότε θὰ σοῦ δείξουν ἐνα μονοπάτι στυνὸ, Λενούτσικο,
μὲ τὰ γκάθια του ποῦ πρέπει νὰ διαβῇς... Μὴν παρα-
στρήσης, γιὰ τὸ Θεὸ, μὴ ξεγλυστρήσης, γιατί εἶσαι
χαμένη... Ἐξὼ ἀπ' ἀπὸ τὸ μονοπάτι εἶναι ἡ περιφρό-
νηση καὶ τὸ περιγέλιο, ὁ ξεπεσμός καὶ ἡ ἀτιμία.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀπὸ εἶναι ἀλήθεια, μὰ τί νὰ
κάνης, ποῦ τὸ κοινωνικὸ παλιότερτο ἔτσι τόχει
γραμμμένο;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ πίκρα). Ὡ! πῶς μ' ἀρέσει
ἡ λεφτεριά.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν εἶναι ὅμως σύφωνα μὲ τὰ
γραφομένα τοῦ κοινωνικοῦ τεφτεριού...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Μὰ ποῖος τόκανε τὸ κοινωνικὸ
σου ἀπὸ τεφτερί καὶ ξεσκίζομαστε γι' αὐτό; Μήπως
δούλεψε ἡ συνείδηση; Δὲ σοῦ φαίνεται πῶς εἶναι
κάμωμα τοῦ ἐγωισμοῦ;.. Καὶ στὸ τέλος τί μᾶς
μέλει, ὅτι κι ἂ γράφει; Πρέπει νὰ μᾶς μέλη ἀφοῦ
ἡ λεφτεριά, ποῦ τὸ ἄτομο σὰ γεννιέται δὲν τὴ νοιώ-
θει, φαίνεται, εἶναι σύφωνα μὲ τὸν ἄνθρωπο, μὲ τὸ
φυσικὸ του, γιατί νὰ μὴν εἶναι σύφωνα καὶ μὲ τὴν
κοινωνία, ἀφοῦ ὁ ἄνθρωπος κάνει τὴν κοινωνία; Εἴ-
μαστε λοιπὸν δούλοι τοῦ ἑαυτοῦ μας;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀπάνω κάτω.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ μορφασμό). Πῶς τὸ λές μὲ
ἀφέλεια... δὲ σὲ πειράζει, φαίνεται, ἐνα τέτοιο πρᾶ-
μα, δὲ νοιώθεις τὰ σκοινιά νὰ σοῦ σφίγγουν τὸ λαιμό,
δὲν τινάζεσαι σὰ νοιώθεις κάτι νὰ σοῦ κεντρίζῃ τὴν
καρδιά; ἢ κάτι νὰ τὴ γλυκαίνει καὶ δὲν μπορεῖς νὰ τὰ-
πολάψης, γιατί τὸ κοινωνικὸ τεφτερί δὲν τόχει γραμ-
μένο στὶς σελίδες του. Δούλοι! Τὸ παραδέχεσαι
λοιπὸν ἐσύ ἀπὸ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί νὰ κάνω; Ἔτσι τὸ βρήκαμε,
ἔτσι θὰ πάμε. Ἀδύνατα πλάσματα, ἐμεῖς... Ὁ
δρόμος ποῦ πρέπει νὰ τραβήξουμε εἶναι χαραγμένος.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Σὰ μωρμουριστά). Εἶναι χαραγ-
μένος ὁ δρόμος μας... Ἀδύνατα πλάσματα... (Ἐν-
τονα). Ἐγὼ ὅμως δὲν εἶμαι ἀδύνατη... νοιώθω μέ-
σα μου κατιτίς νὰ δουλέβῃ, ἔτσι σὰν ἐπανάσταση...
Νοιώθω τὴ δύναμη στὰ σωθικά μου νὰ χαράζω και-
νούριο δρόμο... Τί, δὲν μπορούμε νὰ χαλάσουμε ὅτι
ἐμεῖς κάναμε;.. μόνον ἐγὼ μήπως ὑπάρχω ποῦ βγά-
ζω φωνὴ διαμαρτυρίας; Μόνον ἐγὼ ποῦ νοιώθω τὴν
ἀηδία καὶ τὸ βάρος τῆς κοινωνικῆς δουλειᾶς; Ὡ! ἂν
τὸ νόμιζα θὰ εἶτανε μεγάλος μου ἐγωισμός.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἐπανάσταση γυρέβεις νὰ κάνης.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Θέλω νὰ γίνω τὸ πρῶτο θέμα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Πῆρες ἐνα ὕφος ποῦ θαρρεῖ κανεὶς
πῶς εἶσαι καμμιά ἥρωῖδα τοῦ μεσαιῶνα.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Δὲν πρόσθεε στὴν Ἀννούλα. Μὲ
ταραχή). Γεννιέται κανεὶς καὶ μιὰ μέρα ἕνας ἄν-
τρας σοῦ βάζει μιὰ ρλόγα στὴν καρδιά, κ' ἐνῶ νο-
μίζεις πῶς ἡ ἀγάπη ποῦ ἔχεις γιὰ τὸν ἄντρα σου...
γίνεσαι ἀλλοιώτικη... ἀλλάζεις καὶ σὺ ὅπως ὅλα τὰ
πράγματα στὸν κόσμο... καὶ κεῖνα πῶχουν ψυχὴ καὶ
κεῖνα ποῦ δὲν ἔχουν. Κ' εἶσαι ἀδύνατο πλάσμα,
λέει, δὲν μπορεῖς νὰ σφίξης τὴ γροθιά σου, δὲν μπο-
ρεῖς νὰ περιφρονήσης, δὲν τολμᾷς νὰ γυρέψεις τὸ δι-
κιο σου, ἐλπίζεις νὰ σοῦ δοθῇ... Ὡ! ἀπὸς ὁ κόσμος
δὲν εἶναι ὅπως τονε θέλει ἡ ψυχὴ μου.

ΑΝΝΟΥΛΑ (Ἀνῆσυχη κάπως). Ξέρεις, Κλει-
ούλα. πῶς παραμιλεῖς; Τί σοῦ συμβαίνει λοιπὸν;
Τόση ὥρα σ' ἀκούω κι ἀπ' τὴ μιὰ ἀπορία πέφτω
στὴν ἄλληνα.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Ἐρχεται στὸν ἑαυτὸ τῆς). Ἐμί-

να;... Τίποτα... Τί σοῦ φαίνεται... (χτυπᾷ τὴ πόρ-
τα). Μπρός!

ΛΕΝΙΩ (Μπαίνει). Κυρία...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί τρέχει; λέγε.

ΛΕΝΙΩ. Μοῦ εἶπε ἡ μητέρα σας, πῶς ἀπόψε δὲ
θὰ μπόρῃ νῆρτη... ὁ κύριος Γιακουδάκης προσκά-
λεσε τὸν κύριο Γιάννο τὸ χηριὸ νὰ παίξουνε σκάκι.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐ! μ' αὐτό; Μήπως ἡ μητέ-
ρα θὰ κἀνὴ συντροφικὴ τὸ Γιάννο τὸ χηριὸ;

ΛΕΝΙΩ. Θάρουνε ὕστερις κι ἄλλοι καλεσμένοι
καὶ πρέπει νὰ τοὺς περιποιηθῇ... θὰ κἀνουνε, εἶπε,
συμβούλιο... Ὁ μιλῆσουνε γιὰ κατὶ σπουδαῖα...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀφτὲς ὅλες τίς λεπτομέρειες σοῦ
τίς εἶπε νὰ μοῦ τίς πῆς;

ΛΕΝΙΩ. Πῶς εἶπε ἡ κυρία;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὅλα ἀπὸ τὰ φιλολογήματα σοῦ
τὰ εἶπε νὰ μοῦ τὰ πῆς;

ΛΕΝΙΩ. Μάλιστα. Μὲ θέλετε, κυρία;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὁχι, πῆγαινε. (Ἡ Λενιώ φέγγει).
Οὐφ! ἀπὸ τὸς τὰ πολιτικά... Δουλειὲς γυρέβανε
καὶ δουλειὲς βρήκανε... Κι ὅλα τοὺς ἀκατάστατα,
ὅλα τοὺς μισὰ, τίς τελερταῖες στιγμὲς γίνονται
ὅλοι γιατροὶ γιὰ νὰ σώσουνε τὸν ξωστό...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ εἶναι τόσο σπουδαῖα ἀπὸ ποῦ
θὰ συζητήσουνε ἀπόψε καὶ θὰ μαζεφτοῦνε ὅλοι τοὺς;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τουλᾷχιστο ἔτσι λένε.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ νὰ συχωρήσης τὴν ἀνηξερωσύ-
νη μου, γιατί σ' ἀπὸ τὰ πράματα δὲν ἀνακατέ-
βουμκι, εἶναι δουλειὲς τῶν ἀντρῶν, δὲ φαντάζομαι τί
μποροῦν ἀπὸ τοὶ οἱ ἀνθρώποι νὰ κατορθώσουν.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Οὐφ! κατημένη, μωρὸν δικαίωμα
πράματα ρωτᾷς.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μωρὸ λοιπὸν εἶμαι.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Δὲ σοῦ εἶπα ἀπὸ... μὰ δὲν κα-
ταλαβαίνεις ποῦ γυρέβουνε ὅλοι τοὺς δόξες;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν εἶναι ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους τῆς φαν-
τασίας... δὲ φαίνονται τέτοιοι... ἐσύ κι ὅλας κα-
τηγορεῖς τοὺς δικούς σου, γιατί ἀπάνω κάτω οἱ πε-
ρισσότεροι εἶναι δικοὶ σου.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐγὼ φέματα δὲν ξέρω... νὰ, ἂ
κόμη πότε μοῦ εἶλε ὁ Μιμίκος, πῶς μὲ τὰ χρόνια
ἡ ἱστορία θὰ ἀναφέρῃ τὸ ὄνομά τους. Δὲν εἶναι λοι-
πὸν ἡ δόξα ποῦ τοὺς κεντᾷ τὴν ὀρεξὴ γιὰ νὰ δου-
λέψουνε;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν εἶναι ὅμως ἀπὸ γιὰ κατη-
γόρια... ποῖος εἶναι ἀπὸς ποῦ δὲν ἀγαπᾷ τὴ δόξα;
κι ὁ ποιητὴς λέει: ἄχ! ποῖος ὑέφτης τὴ δόξα μι-
σεῖ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Καὶ ν' ἀνακατάνουνε καὶ τὸν πα-
τέρα σ' ἀφτὲς τίς δουλειὲς... Ξέρεις; ὁ πατέρας δὲν
ἔρχεται σὲ πολλὲς σκοτούρες... καὶ δὲν πρέπει καὶ
νὰ σκοτίζεται...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Βέβαια.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὁ γιατρός τοῦ εἶπε νὰ ζῇ ἡσυ-
χα... ξέρεις, ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ τοῦ συνέθηκε ἐκεῖ-
νο τὸ περιστατικὸ, ἡ ζωὴ του κρίνεται σὲ μιὰ
κλωστή...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ δὲν εἶτανε καὶ τίποτα... πρᾶ-
μα περαστικό.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Μάλιστα, περαστικό... ἡ μητέρα
θέλησε νὰ κρύψῃ τὴν κατῆστασή του ἀπὸ τὸν κό-
σμο καὶ κείνος οὔτε καὶ ἰδέα ἔχει γιὰ τὴν ἀρρώστια
του. Νομίζει πῶς τοῦ ἦρτε μιὰ ἀπλὴ ζάλη... μὰ
σὰν τότε φέρανε σηκωτὸ στὸ σπῆτι, ἐγὼ ἐφτὺς τὸ
κατάλαβα κ' ὕστερᾳ ἅμα ἦρτε ὁ γιατρός, μᾶς εἶ-
πε κρυφὰ πῶς εἶτανε ἐνας μικρὸς κόλπος... ἐνας
μικρὸς κόλπος, ἔτσι λένε πάντα οἱ γιατροί.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Κόλπος, ἔ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Βέβαια. Δὲν παρατήρησες τὰ ρίστα-

ρό του τὸ χέρι πῶς εἶναι δυσκίνητο καὶ ὥρες ὥρες πῶς τρέμει ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲν πρόσεξα.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Καὶ τώρα ἡ κατάστασή του δὲν εἶναι διόλου καλή... Μὴν τότε βλέπεις ἔτσι ζωηρὸ καὶ κόκκινο, μπορεῖ ἄξαφνα ἐκεῖ ποῦ κάθεται νὰ μᾶς ἀφίση χρόνια.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τὸν κακομοῖρη !

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸν ἀνακατέβουμε σὲ τίποτις... Τὸ μυαλό του δὲν πρέπει νὰ κουράζεται, χίλιες φορές τὰ εἶπα τῆς μητέρας.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τότε ἂς μὴν τὸν ἔχουμε μαζί τους.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί νὰ τῆς πῶ ἐκεῖνης τῆς μέρας μου... Μ' ἂς τάφουμε ἄφτά γιατί πολὺ μὲ πειράζουνε σὰν τὰ συλλογίζουμαι.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Πατέρας σου εἶναι, τί θὰ πῇ...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τονε τρέμω.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ναί, μὰ καὶ σὺ τὸ παρακάνεις... πόσοι καὶ πόσοι πάθανε κόλπο καὶ ζήσανε πολλὰ χρόνια...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Δὲ σοῦ λέω, μὰ... Ἄς τα τώρα ἄφτά... Δὲ μοῦ λές, πῶς τὰ πήγατε τὴν περασμένη βδομάδα στὸ χορὸ τῶν Κυριῶν ; Πέτυχε ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. ὦ ! ἔξοχα, φίλη μου, ἐξαίσιμα, ποτέ μου δὲ θυμοῦμαι τέτοια ἐπιτυχία, ἂν καὶ γῶ, ξέρεις, ἔνεκα τῆς ἰδιοτροπίας ποῦ ἔχει ὁ πατέρας, δὲν πηγαίνω ἀπάνω κάτω στοὺς χορούς... Ἀλλὰ τί κόσμος, τί λούσα, ὅλη ἡ ἀριστοκρατία ἐκεῖ εἴτανε μαζωμένη, μόνο ἐσὺ ἔλειπες.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Λυπήθηκα πολὺ, μὰ δὲν εἴμωνα κ' ἔτοιμη... εἴτανε καὶ λιγάκι ἀδιάθετος ὁ Μιμίκος, δηλαδή πρόφαση, δὲν τοὺς ἀγαπᾷ διόλου τοὺς χορούς ἐκεῖνος.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Κρίμας! ἔχασες πολὺ, κατημένη.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί νὰ κάνουμε; ἂς εἴμεστα καλὰ καὶ πηγαίνουμε τοῦ χρόνου, νέες εἴμαστε ἀκόμη.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲ σοῦ λέω...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Καὶ ποῖος εἴτανε τὸ λοιπὸν, δὲ μοῦ λές ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ποῦ νὰ θυμηθῶ τώρα ἕνα-ἕνα, σοῦ εἶπα ὅλη ἡ ἀριστοκρατία.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Κανέναν ἀπὸ τοὺς πολὺ γνωστούς, ἀπὸ τοὺς πολὺ φίλους ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἴσως εἴτανε... δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀπὸ κείνους ποῦ ἔρχονται σπῆτι μου...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀπὸ κείνους ποῦ ἔρχονται σπῆτι σου... Ἄ ναί, εἴτανε ὁ κύριος Δάμος μὲ τὴ γυναῖκά του... ἐκεῖνο τὸ μισογύναικο, θυμᾶσαι ποῦ τὴν πειράζανε στὸ σκολειό, καὶ ὁ κύριος Βλάσης μὲ τὴν ἀδερφή του, ὦ ἡ Φοφὼ ἔκανε μεγάλο φουρόρε, πρῶτη εἴτανε στὴν ὁμορφιά καὶ στὴ χάρη... ἐγὼ νὰ σοῦ πῶ ἀπὸ ὅλα τῆς περισσότερο θάμαξα τὴ χτενισιά τῆς, μὲ ὠραῖες χτενίσσες ποῦ λαμποκοποῦσαν στὰ πλαγία... Ὅλοι πιά πηγαίνανε καὶ τὴν ἀγκαζερναμε... Καὶ σοῦ εἶχε πιά ἐκείνη μιὰ περηφάνεια... ἄφτη καὶ ὄχι ἄλλη.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐκεῖνη τῶς ἀφτὸ τὸ φυσικό... Μὰ μόνε ἀφτοὶ εἴτανε ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲ θυμοῦμαι κανένα ἄλλο... Ἴσως πάλι νὰ εἴτανε, μὰ ποῦ νὰ τότε διῶ μέσα σὲ τόσο κόσμο...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐσὺ πάντα ἔτσι εἶσαι, τὸ δικό σου τὸ κέφι κοιτάξεις.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί πρέπει νὰ κάνω λοιπὸν ; Νὰ κάθουμαι νὰ σημειώνω ποῖος εἶναι ἐδῶ καὶ ποῖος ἐκεῖ ;...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Βέβαια, ἂν εἴτανε ὁ Θυμάκης σου δὲ θὰ σοῦ διάφευγε...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Σῶπα, κατημένη... ἕνα παιδί ἐκεῖ ἀποκατάστητο...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀποκατάστητο... Κρύψ'τα κρύψ'τα ἢ πλάκωσ'τα καλῆτερα νὰ βγοῦνε πουλιά.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἄς τὰ μπόσικὰ καὶ δὲ μᾶς κάνουνε καλό.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τὰ μουντάρικα θές νὰ πῇς.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀνοήσιες λές. (Βαστᾷ σιωπῇ, ἐνῶ οἱ δύο γυναῖκες ξακολουθοῦνε τὸ κέντημά τους, ὕστερα κοιτάζει ἡ Ἀννούλα ἀπὸ τὸ παράθυρο). Βράδιασε... θεοσκότεινα ἔξω... Τὸ σπῆτι σου εἶναι τόσο σκοτεινὸ ποῦ δὲ νοιώθεις ἂν εἶναι μέρα ἢ νύχτα σὰ δὲ διεῖς ἀπὸ τὸ παράθυρο.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀννούλα, δὲ μοῦ κάκισες, θαρρῶ...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Γιατί νὰ σοῦ κακιώσω;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Γιὰ τὰ χωρατὰ ποῦ σοῦκαμα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Δὲ βαριέσαι... Μήπως δὲ σὲ ξέρω τί πειράχτρα ποῦ εἶσαι...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Πειράχτρα ἐγώ ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἐσὺ, ἡ Κλειούλα Καλούδη.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἀλλοιῶτα ἐπρεπε νὰ μὲ ὀνομάσης...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Πῶς ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Εἰλικρινή. Ποῦ δὲν ἀγαπῶ τὰ ψέματα, ποῦ ἡ ψυχὴ μου δὲν τὰ σηκώνει καὶ μ' ἄρῃσει ὑπερβολικὰ ἢ καλῆτερα δὲν μπορῶ νὰ κάνω ἀλλοιῶτα, παρὰ νὰ λέω τὰ σῶκα, σῶκα καὶ τὴ σκάφη, σκάφη... Μοῦ κάνει κόπο σὰν προσβέλω, μὰ δὲν μπορῶ ἀλλοιῶς, δὲν μπορῶ.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τὸ νὰ λές κανεὶς ἀλήθεια δὲν εἶναι ἄσκημο πράμα...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Νομίζεις πῶς μοῦ τὸ ἐπιβάλλουνε... Σὰν ἄνθρωπος κ' ἐγὼ στὴ ζωὴ μου ἔτυχε νὰ πῶ ψέματα, μὰ πολλὰς φορές ἔκλαψα καὶ κλαίω γι' ἀφτὴ μου τὴν ἀδυναμία... Τί νὰ σοῦ πῶ, ἀγαπητή μου, ἔχω κάνει τὴν πεποίθησιν πῶς ἡ ψευτιά εἶναι καρπὸς τῆς δουλείας.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Σὲ ποῖο μέρος τοῦ κόσμου δὲ λένε ψέματα, δὲν ὑποκρίνονται ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ὁ καρπὸς ἀφτὸς τῆς σκλαβίας ἔχει μολύνει ὁλόκληρο αὐτὸ τὸ ἔστρο ποῦ τὸ λένε γῆ, ἢ ἴσως μάλιστα εἶναι μιὰ ἀπὸ τῆς δὲν ξέρω πόσες οὐσίες του. Ψευτιά λοιπὸν θὰ πῇ δουλεία, θὰ πῇ ἀδυναμία, καὶ ἀλήθεια θὰ πῇ λεφτεριά καὶ δύναμη... Ὁ ἄνθρωπος μόνον θέληση ἔχει λεφτεριά, μὰ τὴ νὰ τὴν κάνῃς τὴ λεφτεριά θέληση σὰ δὲν ἔχεις τὴ δύναμη νὰ τὴν ἐπιβάλλῃς ;

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί περίεργα πράματα ποῦ λές, ἀγαπητή μου... μὲ κάνεις καὶ σκέφτομαι... θυμοῦμαι πῶς ἀπὸ μικρὴ εἶχες κάτι περίεργες παραξενιές. (Κοιτάζει σαστισμένα τὴν Κλειούλα ποῦ κοιτάζει τὸ κέντημά της κ' ὕστερα θυμωμένη τὸ τσακίζει). Τί κάνεις ἀφτοῦ, κατημένη ;... Ἐκεῖ ποῦ μιλεῖς σὲ παίρνουνε οἱ θυμοὶ καὶ δὲν ξέρεις τί κάνεις.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Δείχνει τὸ κέντημά της). Διές, Ἀννούλα, μοῦ φαίνεται πῶς ὁ κόπος μου πάει στὰ χαμένα...

ΑΝΝΟΥΛΑ (Παρατηρεῖ). Γιατί ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ θυμό). Δὲν τὸ πέτυχα... διὲ ἐδῶ βελονιές... καμάρωσε χρωματισμό... νομίζεις πῶς ἔχασα νὰ κεντῶ... μ' ἔρχεται νὰ τὸ κάνω χίλια κομμάτια...

ΑΝΝΟΥΛΑ (Παίρνει τὸ κέντημα τῆς Κλειούλας καὶ τὸ παρατηρεῖ). Δὲν εἶναι ἄσκημο... Δὲ σοῦ λέω πῶς εἶναι σὰν τ' ἄλλα σου... μὰ καὶ ἀφτὸ καλὸ εἶναι...

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Νὰ διῶ τὸ δικό σου. (Τὸ βλέπει) Τὸ δικό σου εἶναι λαμπρό... (Μὲ θυμό) Ἐχάσα νὰ κεντῶ... Γιὰ ὅ,τι δὲν εἶναι τέλειο νοιώθω συχασία... (Ἀρπάζει τὸ κέντημά της ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Ἀννούλας καὶ τὸ κομματιάζει. Ἡ Ἀννούλα προσπαθεῖ νὰ τὴν ἐμποδίσῃ, ἀλλὰ δὲν τὸ κατορθώνει). Νὰ πάῃ στὸ διάβολο τέτοιο κέντημα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Τί κρίμα, τί κρίμα !

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Πετᾷ τὸ καταστραμμένο κέντημα καταγῆς καὶ ξαπλώνεται στὸ σοφᾶ). Νὰ ρημάζουν ὅλα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ τί ἔπαθες.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μὲ ἀπογοήτεψη). Μ' ἔρχεται νὰ τὰ ρημάξω ὅλα... νὰ τὰ κομματιάσω... τὰ τζάμια, τῆς καρέγλες, τὰ τραπέζια... ὅλα, ὅλα.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Ἀπορῶ μ' ἄφτά σου τὰ νέβρα. Ὁρες, ὥρες σὲ πίνουνε.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Ἐτσι εἶναι σὰ θάνατος... ἄλυσ-σίδες, ἄλυσσίδες... σὲ βάζουνε στὸ κάτεργο καὶ σοῦ δείχνουνε τί πρέπει νὰ κάνῃς καὶ πῶς πρέπει νὰ σκεφτῇς... εἶπες τὴ σκέψη σου ; Εἶναι ἐνάντια ἢ σκέψη σου στοὺς νόμους ; Σὲ βάζουνε τίς χειροπέδες καὶ σοῦ σπάνουνε τὰ κόσια μὲ τὸ βούρδουλα...

ΑΝΝΟΥΛΑ. Μὰ τί φέλνεις ;... Δαιμονίζεσαι ;

ΚΛΕΙΟΥΛΑ (Μ' ἔξαψη). Ψέματα λέω... Δὲν εἶναι κάτεργο ἢ κοινωνία... μπορεῖς νὰ κάνῃς ὅ,τι θές, ὅ,τι σκέφτεσαι ; Κάνε το καὶ βλέπεις ὕστερα τίς γλώσσες, τὴν περιφρόνηση, τοὺς βούρδουλες ἀφ-τούς... Ἄν μπορῇς ὕστερα σήκωσες τὸ κεφάλι σου καὶ περπάτη ἴσια.

ΑΝΝΟΥΛΑ. Κάτι ἀλλόκοτες μυρωδιές φέρνει ὁ ἀγέρας.

ΚΛΕΙΟΥΛΑ. Τί εἶπες :

(Ἀκολουθεῖ).

ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ

(Στὴ στήλη αὐτὴ θὰ κρεμῶμε κατὰ βδομάδα, σὰν κει-φάλια ληστῶν, ὅλες τῆς ὁσυνταξίας καὶ ἀνορθογραφίας ποῦ βρίσκονται σὲ καθαρευουσιάνικα βιβλία. Συνεργάτες τῆς στήλης αὐτῆς θάναί ὅλ' οἱ ἀναγνώστες μας, ἀρκεῖ μοναχὰ πλάι στὸ βαρβαρισμὸ ποῦ θὰ μᾶς στέλνουνε νὰ σημειώ-νουν τὸνομα τοῦ βιβλίου καὶ τὸν ἀριθμὸ τῆς σελίδας ποῦ βρίσκεται).

« Ἀθῆναι 10 Μαρτ. »

Στήλη Α'. στιχ. 6.

...ἐνθυμίζει πολὺ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην καθ' ἣν ἄνδρες κ τ ἡ σ α ν τ ε ς ἤδη τὴν φήμην των...

Ἰδία ἐφημερ. 14 Μαρτ.

Στήλη Β'. στιχ. 42 τοῦ ἄρθρου

« Αἱ ἀσθίνεαι καὶ ἡ Φυτοφαγία ».

...εἰς τὸ νοσοκομεῖον τοῦτο τὸ κρεῖας δίδε-ται μόνον ἀπέναντι ὁ ξ ε ὶ ρ ἀσθενειῶν.

Τῶν σφαιρῶν ἐσφηνωδισῶν

(Ἄστν 18 Φλεβάρη 1906, σ. 1, στήλη 5).

Αἱ ἐκ τῶν ὀρισθειῶν δύο βολῶν ὅπως ρι-φθῶσι παρ' ἐκατέρου δὲν ἐρεθίσθη εἰμὴ μία.

(Γράμμα τῶν κ. κ. Πιερχάκου, Μαυρομιχάλη καὶ Ζυμβρακάκη. Ἄστν, 18 Φλεβάρη 1906, σελ. 3, στήλ. 6).

Εἰς τὴν ἐπαύξεισιν ταύτην ἔδωκαν χώραν (τί θὰ πεῖ ἀφτὲ ;)

(Τράπεζα Ἀθηνῶν. Ἄστν, 17 τοῦ Φλεβάρη 1906, σελ. 1, στήλη 6).